

BOG

DISSE ØJEBLIKKE (/BOEGER/DISSE-OJEBLIKKE)

Af Herbjørg Wassmo (/forfattere/herbjorg-wassmo) (2014)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A51024788&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/disse-øjeblikke) for at anmelde [BASIS%3A51024788&FRAGMENT=CONTENT](#)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke&title=Disse%20øjeblikke)

[u=http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke&title=Disse øjeblikke](http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke&title=Disse%20øjeblikke))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke&status=Disse%20øjeblikke+http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke)

[url=http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke&status=Disse øjeblikke+http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke&status=Disse%20øjeblikke+http://litteratursiden.dk/boeger/disse-øjeblikke))

Den norske forfatters selvbiografiske roman om en opvækst med overgreb, at blive mor som ganske ung, en krævende uddannelse og et ulykkeligt ægteskab

TAGS:

[ERINDRINGER \(/TAXONOMY/TERM/13764\)](#)

[FAMILIEN \(/TAXONOMY/TERM/2968\)](#)

[FORFATTERE \(/TAXONOMY/TERM/13763\)](#)

[KVINDER \(/TAXONOMY/TERM/1\)](#)

[SEKSUELLE OVERGREB \(/TAXONOMY/TERM/9332\)](#)

[ÆGTESKAB \(/TAXONOMY/TERM/11603\)](#)

ANMELDELSE

06 maj.14

(/users/line-hoffgaard)

Af [Line Hoffgaard \(/users/line-hoffgaard\)](#)
Skribent

En anderledes og modig kvinde, der i sin samtid gør op med tabuer og forventninger til kvindens rolle for at forfølge sine drømme. Læs historien om Herbjørg Wassmos liv og vej mod en international forfatterkarriere.

Den autobiografiske roman om Herbjørg Wassmos liv er fortællingen om en kvindeskæbne, der vokser op i et traditionelt nordnorsk samfund under datidens forventninger og begrænsninger til det kvindelige køn. Dem, der kender lidt til Wassmos forfatterskab vil vide, at hun blev udsat for incest som barn. Dette dvæles der ikke direkte ved, men det kommer til udtryk gennem et stiltiende had til hendes far romanen igennem.

Wassmos barndom og ungdom er præget af en glædesløs og trist stemning. Hendes tilværelse formes forventeligt af samfundets gængse vilkår med begrænsede handlemuligheder for en ung kvinde. Hun bliver tidligt gravid ved et uheld udenfor ægteskab, men forlader sit barn for at gå i gymnasiet i en anden

by. Senere læser hun til lærer, mens drengen fortsat vokser op hos bedsteforældrene. Allerede i ungdommen læser hun meget og skriver digte i smug, som hun indsender til aviser og blade.

På lærerstudiet møder hun "jægeren", som hun gifter sig med. De rejser til hans hjemegn i Nordnorge, da der her er bedre muligheder for dem begge for at få arbejde. De får en datter. Ensomheden og fremmedgørelsen i rollen som hustru og mor tager til i dette patriarkalske miljø, hvor man ikke taler om tingene, men stiltiende samtykker: "Det hjælper ikke at have en uddannelse og fast arbejde som pædagog. Kvinder protesterer ikke i patriarkens hus. Det sidder i væggene. Man kan blive fornærmet og gå på loftet og lægge sig, men man mæler aldrig et ord imod".

I sit ulykkelige ægteskab med en mand, der jager andet og mere end vildt, begynder hun for alvor at hellige sig skriveriet og får udgivet sin første digtsamling. Hvad der senere sker, skal ikke afsløres her, andet end at vi har med en hovedperson at gøre, som går sine egne veje og tør tage kampen op imod datidens normer.

Wassmo benytter et interessant fortælle-mæssigt kneb, når hun fører samtaler (måske i sine drømme) med forskellige kendte mennesker, blandt andre Virginia Woolf og en streng storinkvisitor. De sætter fingeren på det ømme punkt og fremmaner hendes egne indre dæmoner:

"Sig mig, er du i det hele taget i stand til at elske? smiler storinkvisitoren hult. Det er, som om munden går hele vejen rundt om hovedet, og tænderne står sylespidse og hvide.

Jeg ved det ikke. Måske er det en pligt..., hvisker hun.

Det, du siger, viser, at du ikke er normal. Det vigtigste er at have normale følelser. Et menneske, der end ikke er i stand til at holde af sin egen far, kan vel heller ikke elske nogen anden, fastslår han.

[...]

Nej, mere, du er en, der gerrigt sparrer til senere brug. Synes du, det er et værdigt liv? tordner han.

Hun dukker sig.

Jeg troede ikke, kærligheden var mere end dette, hvisker hun omsider.

Da rejser Gud sig fra dommerstolen i et vældigt lys. Væggene rejser sig sammen med ham. Storinkvisitoren ligger tilbage på gulvet som et gammelt rensdyrskind, alligevel tordner hans ord.

Jeg dømmes dig. Kærligheden bliver aldrig mere end dette for dig!"

Hvor meget der er sandt eller opdigtet, skal jeg ikke kunne sige, men det er ganske umuligt ikke at have Wassmo og hendes forfatterskab i tankerne, mens man læser. Vi kommer meget tæt på og får et indblik i hendes skyldfølelser omkring at svinge sine børn til fordel for forfatterdrømmene, hendes følelse af manglende evner til at elske andre og følelsen af ensomhed. Alligevel er der en kølig distance imellem læser og hovedperson, idet Wassmo beskriver sig selv i tredje person, omtaler børnene som "drengen" og "pigen", og hendes værker forbliver også unavngivne. Hendes fremstilling af sig selv forfalder aldrig til selvmedlidenhed, og som læser kommer man ikke rigtig til at holde af hovedpersonen (hvilket dog ikke ødelægger læseoplevelsen).

Wassmos værk er et meget ærligt kvindeportræt og en særdeles læseværdig, litterær oplevelse at begive sig i kast med.

